

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2014-2017 d. 31-10-2017

Mødedato Tirsdag d. 31. oktober 2017 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Effekt- og Økonomi, samt Anlægsopfølgning 2. halvår 2017.....	3
Udmøntning af Budget 2018.....	15
Strategi for sprog.....	22
Trivselsundersøgelse 2017, Børn- og Ungeforvaltningen.....	24
Aktuelle sager.....	25

Punkt 1: Effekt- og Økonomi, samt Anlægsopfølgning 2. halvår 2017

00.30.00-Ø00-3-17

Resume

Børn- og Ungeforvaltningen fremsender effekt- og økonomi- samt anlægsopfølgning 2. halvår 2017 for de områder, der hører under Børn- og Ungeudvalget.

Børn- og Ungeudvalgets Effektopfølgning 2. halvår 2017

Effektopfølgningen for 2. halvår præsenterer en status på udviklingen i effektmålene under Børn- og Ungeudvalget – fra opfølgningen for 1. halvår 2017 til seneste måling (2. halvår 2017). Til hvert effektmål er tilknyttet en eller flere indikatorer, der kan give en pejling på, hvordan det går med at realisere det pågældende effektmål. Opfølgningen her er en status på udviklingen i indikatorerne.

Grundet forskellige opgørelsetidspunkter er der flere indikatorer, hvor der ikke er nye tal. For de indikatorer, hvor der er nye tal, skal følgende udviklinger fremhæves:

- For effektmålet **Flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Andelen af unge, der er i gang med eller er færdig med en ungdomsuddannelse, fastholdes på 91,3 % i 2017 ligesom i 2016. Der ses en positiv udvikling siden 2011, hvor 86 % var i gang med eller færdig med en ungdomsuddannelse.
- For effektmålet **Børn og unge lærer mere** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Karaktergennemsnittet for de bundne prøvfag i 9. klasse er steget til 7,1 i 2017 fra 6,9 i 2016. Med denne stigning fortsætter den positive udvikling i karaktergennemsnittet for 9. klasses afgangsprøve i Odense Kommune, idet gennemsnittet er steget fra 6,7 i skoleåret 2012/13. Samtidig ses der en stigning i andelen af elever, der får gode resultater i de nationale tests, samt et fald i andelen af elever, der får dårlige resultater i de nationale tests.
- For effektmålet **Børn og unge deltager mere i fritidsaktiviteter** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Andelen af elever i 0. klasse, der går til en fritidsaktivitet er steget til 77 % i 2017 fra 74 % i 2016. Med denne stigning fortsætter den positive udvikling, idet andelen er steget med 7 procentpoint til 77 % i 2017 fra 70 % i 2012.

Børn- og Ungeudvalgets Økonomiopfølgning 2. halvår 2017

På Børn- og Ungeudvalgets område forventes der et merforbrug på 4,2 mio. kr. på Drift (service). På Entreprenørordninger og Projekter med ekstern finansiering (service) forventes der et mindreforbrug på 2,4 mio. kr., og på Særlige driftsområder forventes der et merforbrug på 0,8 mio. kr. Dette giver samlet et forventet merforbrug på 2,6 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,1 procent.

Der forventes et mindreforbrug på Dagtilbud og Skole, hvorimod der forventes et merforbrug på Sundhed og Forebyggelse, Familie og Velfærd samt det Tværgående område.

Børn- og Ungeudvalgets Anlægsopfølgning 2. halvår 2017

Der forventes balance på både økonomi, fremdrift og periodisering på begge anlægsprojekter, som hører under Børn- og Ungeudvalget.

Effekt

Nærværende opfølgning på effektmålene skaber synlighed om udviklingen i effektmålene og forventes derved at medføre handlinger, der på sigt kan skabe positive effekter for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til Børn- og Ungeudvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår 2017.
2. Anlægsopfølgning 2. halvår 2017.
3. Budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet service fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget på i alt 846.012 kr. i 2017 og 855.249 kr. i 2018 og frem. Nærmere beskrevet under tekniske tilretninger i

sagsfremstillingen.

4. En periodisering vedrørende Børn- og Ungeudvalgets medfinansiering af etablering af SFO2 og ungdomscenter på Tinglekkeskolen på styringsområdet Service på 1.001.659 kr., som fremrykkes fra 2018 til 2017.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Effekt- og økonomiopfølgningen 2. halvår 2017 giver et helhedsbillede af udvalgenes og kommunens samlede økonomi og udfordringer, samt en opfølgning på effektmålene for både byråd og udvalg. Anlægsopfølgningen 2. halvår 2017 giver en opfølgning på tre hovedindikatorer for anlægsprojekter; 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering.

Børn- og Ungeforvaltningen fremsender effekt- og økonomi- samt anlægsopfølgning 2. halvår 2017 for de områder, der hører under Børn- og Ungeudvalget.

Nedenfor gives en gennemgang af:

1. Opfølgning på effektmål
2. Opfølgning på økonomi
3. Opfølgning på anlæg
4. Tekniske tilretninger

1. Opfølgning på effektmål

I dette afsnit præsenteres status på udviklingen i Børn- og Ungeudvalgets ti effektmål i perioden fra den seneste opfølgning pr. 1. halvår 2017 og frem til nu. De politiske effektmål er besluttet af Børn- og Ungeudvalget som en del af Budget 2016. Til hvert effektmål er knyttet en indikator, og effektopfølgningen her er en opfølgning på disse indikatorer. Der udarbejdes tre årlige effektopfølgninger til Børn- og Ungeudvalget, hvor denne udgør årets anden opfølgning. Årets sidste opfølgning på de politiske effektmål er det årlige effektregnskab, som også vil indgå i Odense Kommunes samlede Årsberetning for 2017.

Nedenfor er Børn- og Ungeudvalgets effektmål listet under det Odensemål, som de understøtter opnåelsen af. Ved hvert udvalgsmaal gives en status på udviklingen i målets indikator for 1. halvår 2017 og seneste måling ved 2. halvår 2017. Hvor der ikke er data fra 1. halvår 2017, sættes tallet fra ultimo 2016 ind, så der er et sammenligningsgrundlag. Der angives en tendenspil ved de mål, hvor der er sammenlignelige tal.

Der er nye sundheds- og trivselsdata for elever i 0. klasse. Disse data samles ind henover året i takt med, at eleverne kommer til sundhedsplejersken første gang efter skolestart. Resultaterne for elever i 0. klasse opgøres i september måned hvert år. Eleverne i 0. klasse spørges ind til deres skoleglæde, venner, bevægelse, sund kost og deltagelse i fritidsaktiviteter, og resultaterne præsenteres for første gang i denne sag. Der er også nye resultater for karaktergennemsnittet i de bundne prøvefag i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi i 9. klasse. Og endelig er der et nyt tal for andelen af unge, der er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse.

Følgende udviklinger i Børn- og ungeudvalgets politiske effektmål skal fremhæves:

- For effektmålet **Flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Andelen af unge, der er i gang med eller er færdig med en ungdomsuddannelse, ligger fortsat på 91,3 % i 2017 ligesom i 2016. Der er sket en positiv udvikling siden 2011, hvor 86 % var i gang med eller færdig med en ungdomsuddannelse.
- For effektmålet **Børn og unge lærer mere** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Karaktergennemsnittet for de bundne prøvefag i 9. klasse er steget til 7,1 i 2017 fra 6,9 i 2016. Med denne stigning fortsætter den positive udvikling i karaktergennemsnittet for 9. klasses afgangsprøve i Odense Kommune, idet gennemsnittet er steget fra 6,7 i skoleåret 2012/13. Samtidig ses der en stigning i andelen af elever, der får gode resultater i de nationale tests, samt et fald i andelen af elever, der får dårlige resultater i de nationale tests.
- For effektmålet **Børn og unge deltager mere i fritidsaktiviteter** ser vi en positiv udvikling i indikatoren for dette mål. Andelen af elever i 0. klasse, der går til en fritidsaktivitet er steget til 77 % i 2017 fra 74 % i 2016. Med denne stigning fortsætter den positive udvikling, idet andelen siden 2012 er steget med 7 procentpoint fra 70 % til 77 %.

Grundet forskellige opgørelsetidspunkter for indikatorerne er der flere mål, hvor der ikke er nye opgørelser ved 2. halvår 2017. Der er gennemført en læringsmiljøvurdering i 2017 på dagtilbudsområdet, hvor kun personalet har observeret. Personalet har på baggrund af deres observationer besvaret spørgsmål om omsorg og trivsel, social inklusion samt fysisk indretning og anvendelse. Børn i dagtilbud og deres forældre er ikke blevet spurgt i denne omgang, hvilket betyder, at der ikke er nye data for børn i dagtilbud ift. børnenes vurdering af, om de har venner og medbestemmelse i dagtilbud, samt forældrenes vurdering af om dagtilbuddet understøtter barnets udvikling og læring. Der er heller ikke nye data for de ældste elevers trivsel og sundhed (skoleglæde, bevægelse, sund kost, venner, fællesskaber, deltagelse i fritidsaktiviteter samt rygning og alkoholforbrug), da der kun gennemføres sundheds- og trivselsundersøgelser på skoleområdet én gang årligt i januar for elever i 2., 5. og 7.-10. klasse.

Symbolforklaring

Fælles for status på alle effektmål: En opadgående grøn tendenspil ( ) viser en ønskværdig udvikling i indikatoren. En gul vandret tendenspil ( ) viser, at der ikke har været en udvikling i indikatoren sammenlignet med sidste måling. En rød nedadgående tendenspil ( ) viser en udvikling i indikatoren, der ikke er ønskværdig. Dvs. at såfremt målsætningen på et givet mål er at nedbringe indikatoren, vil en lavere indikator ved 2. halvår ift. 1. halvår markeres med en grøn tendenspil.

Udvalgsmål

Odensemål	Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser		
Udvalgsmål	Unge er mere interesserede i job og karriere		
	Status		
	1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgsmålsindikator			
Supplerende opfølgning	Indikator udarbejdes som en del af processen med revision af effektmål og indikatorer til et nyt Børn- og Ungeudvalg		

Odensemål	Børn lærer mere og er mere kompetente			
Udvalgsmål	Børn og unge lærer mere			
		Status		
		1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgsmålsindikator	Andelen af forældre som vurderer, at dagtilbuddet i høj grad understøtter barnets udvikling og læring*	52 % (2016-tal)	-	
	Karaktergennemsnit i de bundne prøvfag dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi, 9. klasse**	6,9 (2016-tal)	7,1	➔
	Udviklingen i andelen af elever med hhv. gode og dårlige resultater i de nationale test**	-0,17% (2016-tal)	0,67 %	➔
		-0,05% (2016-tal)	-0,80 %	➔
Supplerende opfølgning	*Der indsamles data hvert andet år. Næste gang i 2018. **Nye opgørelser forventes i det sene efterår 2017.			
	<u>Karaktergennemsnit i de bundne prøvfag dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi, 9. kl.</u> Karaktergennemsnittet ved afgangsprøven er steget til 7,1 i skoleåret 2016/17 fra 6,9 i skoleåret 2015/16. Med denne stigning fortsætter den positive udvikling i karaktergennemsnittet for 9. klasses afgangsprøve i Odense Kommune, idet gennemsnittet er steget fra 6,7 i skoleåret 2012/13. Dermed går det den rigtige vej i forhold til den nationale målsætning om, at eleverne skal opnå et højere fagligt niveau, når de forlader folkeskolen. Odense Kommune ligger nu lidt over landsgennemsnittet, der ligger på 7,0 i skoleåret 2016/17.			
	<u>Udviklingen i andelen af elever med hhv. gode og dårlige resultater i de nationale test</u> Fortrolighedsbestemmelserne bevirker, at en kommune ikke må offentliggøre resultaterne af de nationale test, så de kan anvendes til at rangordne skoler eller kommuner. Derfor gives en status på udviklingen i andelen af elever med hhv. gode og dårlige resultater. Udviklingen i indikatorerne viser, at de odenseanske skoleelever klarer sig lidt bedre i de nationale tests sammenlignet med sidste år, idet lidt flere klarer sig godt og lidt færre, klarer sig dårligt. Andelen af elever, der får gode resultater i de nationale tests, er således steget lidt fra 2016 til 2017. Udviklingen er en del af en tendens, hvor der siden 2012/13 er sket en stigning i andelen af elever, der får gode resultater. Andelen af elever, der får dårlige resultater i de nationale test er samtidig faldet lidt fra 2016 til 2017. Også her er udviklingen en del af en tendens, hvor der siden skoleåret 2013/14 er sket et fald i andelen af elever, der får dårlige resultater. Udviklingen i resultaterne i de nationale test er altså i tråd med den positive udvikling i karaktergennemsnittet i de bundne prøvfag. På trods af den positive udvikling, så viser tallene for Odense Kommune dog, at der fortsat er et stykke vej før målsætningen om, at 80 % af eleverne opnår gode resultater i dansk/læsning og matematik.			

Odensemål	Flere borgere er sunde og trives			
Udvalgsmål	Børn og unge bevæger sig mere			
		Status		
		1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgsmålsindikator	Andel af børn og unge der dyrker motion, der gør dem svedige eller forpustet*			
	2. kl. 5. og 7.-10. kl.	96 % 87 %	- -	
Supplerende opfølgning	*Der indsamles data én gang årligt via Skolesundhedsprofilundersøgelsen. Næste gang primo 2018.			

Odensemål	Flere borgere er sunde og trives		
Udvalgsmål	Børn og unge spiser sundere		
		Status	
		1.halvår 2017	2.halvår 2017
Udvalgsmålsindikator	Andel af børn og unge, der spiser frugt og grønt dagligt		
	0. kl.*	88 % (2016-tal)	88 %
	2. kl.**	51 %	-
	5. og 7.-10. kl.**	53 %	-
Supplerende opfølgning	<p>*Data indsamles løbende henover året og opgøres hvert år i september for det foregående år. Der er således kun nye data én gang årligt.</p> <p>**Der indsamles data én gang årligt. Næste gang primo 2018.</p> <p>Fødevarerstyrelsen anbefaler, at børn og unge spiser frugt og grønt hver dag. Denne anbefaling ligger til grund for effektmålet. Der er kun nye tal for elever i 0. klasse. Andelen af elever, der spiser frugt og grønt dagligt, ligger stabilt og højt med mindre udsving i perioden siden 2012. Således er andelen på 88 % i 2017 den samme som i 2012.</p>		

Odensemål	Flere borgere er sunde og trives		
Udvalgsmål	Børn og unge er mere glade for at gå i skole		
		Status	
		1.halvår 2017	2.halvår 2017
Udvalgsmålsindikator	Andelen af børn og unge der angiver, at de er glade for at gå i skole		
	0. kl.	95 % (2016-tal)	96 %
	2. kl.*	54 %	-
	5. og 7.-10. kl.*	78 %	-
Supplerende opfølgning	<p>* Der indsamles data én gang årligt. Næste gang primo 2018.</p> <p>Andelen af elever i 0. klasse, der angiver, at de er glade for at gå i skole er fortsat høj. Andelen har ligget stabilt henover årene på 95 % siden 2012, og hvor der i 2017 ses en lille men positiv stigning til 96 %. Elevernes glæde ved skolegang er vigtig for elevernes generelle trivsel og en forudsætning for deres læringsparathed.</p>		

Odensemål	Flere borgere er sunde og trives		
Udvalgsmål	Unge ryger og drikker mindre		
		Status	
		1.halvår 2017	2.halvår 2017
Udvalgsmålsindikator	Andelen af unge, der ryger*		
	7.-8. kl.	1 %	-
	9.-10. kl.	7 %	-
Udvalgsmålsindikator	Andelen af unge, der har drukket 5 genstande eller flere på én dag i løbet af den seneste måned*		
	7.-8. kl.	11 %	-
	9.-10. kl.	44 %	-
Supplerende opfølgning	<p>*Der indsamles data én gang årligt via den nationale trivselsundersøgelse. Næste gang primo 2018.</p>		

Odensemål	Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber			
Udvalgs mål	Børn og unge deltager mere i fritidsaktiviteter			
		Status		
		1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgs måls indikator	Børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter			
	0. kl.	74 % (2016-tal)	77 %	
	2. kl.*	81 %	-	
	5. og 7.-10. kl.*	80 %	-	
Supplerende opfølgning	*Der indsamles data én gang årligt. Næste gang primo 2018.			
	Børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter			
	Der er kun nye tal for elever i 0. klasses deltagelse i fritidsaktiviteter. Og her ses en særligt positiv udvikling til en andel på 77 % i 2017 fra en andel på 70 % i 2012. Med folkeskolereformen og dermed implementeringen af en ny og længere skoledag kunne en hypotese være, at børn og unge ville deltage mindre i fritidsaktiviteter på grund af en mere travl hverdag. I Odense Kommune ser vi ikke den tendens. Det er svært at pege på en direkte årsag til den positive udvikling. Med folkeskolereformen arbejdes der med at etablere et tættere samarbejde mellem skoler og fritidsforeninger. Dette fokus kan muligvis have en positiv effekt på andelen af børn og unge, der deltager i fritidsaktiviteter.			

Odensemål	Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber			
Udvalgs mål	Børn og unge er mere medbestemmende			
		Status		
		1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgs måls indikator	Andelen af børn som vurderer, at de oplever medbestemmelse i dagtilbuddet*	72 % (2016-tal)	-	
	Børn og unges oplevelse af medbestemmelse ift. at vælge passende opgaver og måder at arbejde på i undervisningen			
	2. kl.**	53 %	-	
	5. og 7.-9. kl. **	51 %	-	
Supplerende opfølgning	*Der indsamles data hvert andet år. Næste gang i 2018.			
	**Der indsamles data én gang årligt via den nationale trivselsundersøgelse. Næste gang primo 2018.			

Odensemål	Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber			
Udvalgsmål	Børn og unge deltager mere i fællesskaber, som udvikler dem			
		Status		
		1.halvår 2017	2.halvår 2017	Udvikling
Udvalgsindsikator	Andelen af børn, der vurderer, at de har gode venner i børnehaven*	92 % (2016-tal)	-	
	Andelen af børn og unge, der har venner at tale med			
	0. kl.	97 %	97 %	→
	2. kl. **	(2016-tal)		
	5. og 7.-10. kl.**	87 %	-	
		96 %	-	
Supplerende opfølgning	Børn og unges oplevelse af at deltage i klassefællesskaber			
	0. kl.	97 %	96 %	→
	(2016-tal)			
	2. kl.**	66 %	-	
	5. og 7.-10. kl.**	89 %	-	
	<p><i>*Ingen nye data. Der indsamles data hvert andet år. Næste gang i 2018.</i></p> <p><i>**Der indsamles data én gang årligt via Skolesundhedsprofilundersøgelsen. Næste gang primo 2018.</i></p> <p><u>Andelen af børn og unge, der har venner at tale med</u> Der er kun nye tal for elever i 0. klasses deltagelse i klassefællesskaber. Andelen af elever i 0. klasse, der har mindst én god ven i skolen har ligget stabilt på 97 % siden 2012 med undtagelse af 2013, hvor andelen dykkede til 94 %. En enkelt procent af eleverne i 0. klasse svarer, at de ikke har nogen venner – hverken på eller udenfor skolen.</p> <p>En god ven er afgørende for børn og unges trivsel i skolen. Derfor arbejder skolerne også på forskellig vis med at styrke og understøtte relationer og venskaber både i den enkelte klasse og på tværs af klasser. Der arbejdes f.eks. med trivselsvenner på tværs af klasser, med legegrupper i frikvartererne, ligesom der afsættes tid til dialog i klasserne omkring sociale relationer samt potentialer og udfordringer i forhold til det sociale sammenhold i klassen.</p> <p><u>Børn og unges oplevelse af at deltage i klassefællesskaber</u> Der er kun nye tal for elever i 0. klasses deltagelse i fritidsaktiviteter. Andelen af elever i 0. klasse, der svarer, at de ofte eller altid deltager i klassefællesskaberne, har ligget stabilt på 96 % siden 2012 med undtagelse af 2016, hvor andelen toppede på 97 %.</p> <p>Ifølge Odense Kommunes inklusionsstrategi skal alle børn og unge være en del af et udviklende fællesskab. Fokus blandt de fagprofessionelle i forvaltningen er på, hvordan børn og unge på forskellig vis kan være deltagende og lærende i forskellige typer af fællesskaber samt på, hvordan de fagprofessionelle kan bidrage til børn og unges deltagelse, inklusion og læring.</p>			

Odensemål	Flere kommer i uddannelse og job		
Udvalgsmål	Flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse		
		Status	
		1.halvår 2017	2.halvår 2017
Udvalgsmålsindikator	Andelen af unge i alderen 15-24 år, der er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse, inklusiv unge i forberedende aktiviteter så som VUC*	91,3 % (2016-tal)	91,3 % (2017-tal)
			➔
Supplerende opfølgning	<p>*Data opdateres årligt.</p> <p>Andelen af unge, der er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse, er uændret siden den seneste måling. Andelen har i løbet af de seneste mange år været støt stigende fra en andel på 86 % i 2011.</p> <p>Den seneste udvikling er ikke nødvendigvis en præcis afspejling af virkeligheden, da der er sket et skifte i opgørelsesmetoden, som betyder, at ca. 1000 unge optræder uden oplysning om uddannelse. Det er uvist, hvordan de 1000 unge fordeler sig. Hvis hele gruppen hverken er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse, vil tallet være på 88,4 %. Den faglige vurdering er, at tallet reelt er nærmere de 91,3 %.</p> <p>Uagtet det reelle tal, så arbejdes der på at udmønte uddannelsesstrategien, herunder at holde fokus på kerneopgaven: Uddannelse først.</p>		

2. Opfølgning på økonomi

I dette afsnit gives en status på Børn- og Ungeudvalgets økonomi.

1.000 kr.	Korrigeret budget 2017	Forventet regnskab 2017	Afvigelse
Drift (service)	2.828.440	2.832.613	-4.173
Dagtilbud	764.418	756.473	7.945
Skole	1.377.715	1.373.710	4.005
Sundhed og Fo rebyggelse	117.682	118.485	-803
Familie og Velfærd	527.054	538.574	-11.520
Tværgående	12.078	15.878	-3.800
Staben	29.493	29.493	-
Entrepreneurordninger og Projekter med hel eller delvis ekstern finansiering (service)	10.262	7.880	2.382
Dagtilbud	-5.196	-4.996	-200
Skole	15.263	11.663	3.600
Sundhed og Fo rebyggelse	-	1.018	-1.018
Familie og Velfærd	195	195	-
Særlige driftsområder	2.066	2.905	-839
Familie og Velfærd	2.066	2.905	-839
I alt	2.840.768	2.843.399	-2.631

'-' = merforbrug, '+' = mindreforbrug

Der er på baggrund af budgetopfølgningen fra Dagtilbud, Skole, Sundhed og Forebyggelse, Familie og Velfærd, Staben og det Tværgående område et forventet merforbrug på 4,2 mio. kr. på Drift (service). På Entrepreneurordninger og projekter med ekstern finansiering (service) er der et forventet mindreforbrug på 2,4 mio. kr., og på Særlige driftsområder er der et forventet merforbrug på 0,8 mio. kr.

Dette giver samlet et forventet merforbrug på 2,6 mio. kr. på hele udvalgsrammen, svarende til en afvigelse på 0,1 procent af det samlede korrigerede budget for 2017.

Det forventede merforbrug er dog en sum af modsatrettede bevægelser, der er nærmere beskrevet nedenfor.

Dagtilbud

På Dagtilbud er der et forventet mindreforbrug på 7,7 mio. kr., hvoraf 7,9 mio. kr. vedrører forventet mindreforbrug på Drift, og 0,2 mio. kr. vedrører forventet merforbrug på Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering.

Drift - Decentrale budgetter

På Drift forventer de decentrale enheder, dagpleje og institutioner, et samlet mindreforbrug på 7,5 mio. kr. Mindreforbruget skyldes opsparing til mindre investeringer i børnemiljøet (fx børnegarderober, grupperum, legeredskaber m.v.), samt til dækning af ekstraordinære personaleudgifter (fx vikarudgifter i forbindelse med langtidssygdom, udgifter til fratrædelsesgodtgørelse m.v.). Beløbsstørrelsen ligger på niveau med overskuddene fra tidligere år.

Drift - Centrale budgetter

De centrale konti forventer et samlet mindreforbrug på 0,4 mio. kr. på Drift, som er sammensat af en forventning om færre børn i daginstitutionerne og dagplejen end budgetteret, men til gengæld flere børn i private pasningstilbud.

Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering

På Entrepreneurordninger, som vedrører specialebørnehaven Platanhaven, er der et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. Det skyldes, at Platanhaven har udskrevet flere børn til skolestart pr. august, end de forventede, at der blev indskrevet pr. august. Platanhaven har iværksat kompenserende tiltag, som dog først giver fuld effekt i 2018.

Skole

På Skole er der et forventet mindreforbrug på 7,6 mio. kr., hvoraf 4 mio. kr. vedrører Drift, og 3,6 mio. kr. vedrører Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering.

Drift - Decentrale budgetter

På Drift forventer skolerne decentralt et samlet mindreforbrug på 5 mio. kr. Mindreforbruget skyldes et par vakante lederstillinger og usikkerhed i behovet for vikardækning den sidste del af året. Endvidere har nogle af skolerne mindre overskud i indeværende år for at opretholde samme normering hele skoleåret, pga. besparelse på høje klassekvotienter pr. 1. januar 2018.

Drift - Centrale budgetter

Centralt på Drift forventer skoleområdet et merforbrug på 1 mio. kr. Merforbruget skyldes hovedsageligt en periodisering vedrørende medfinansiering af etablering af SFO2 og ungdomscenter på Tingløkkeskolen, som fremrykkes fra 2018 til 2017.

Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering

På det centrale styringsområde Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering er der et forventet mindreforbrug på 3,6 mio. kr. vedr. uddannelsesmidler fra staten til skoleåret 2017/2018.

Sundhed og forebyggelse

På Sundhed og Forebyggelse er der et forventet merforbrug på 1,8 mio. kr., hvoraf 0,8 mio. kr. vedrører Drift, og 1 mio. kr. vedrører Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering.

Drift

På Drift skyldes det forventede merforbrug hovedsageligt ekstraordinære vikarudgifter og en engangsudgift i forbindelse med flytning af medarbejdere.

Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering

På Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering skyldes det forventede merforbrug primært beslutningen om at flytte Special- og Omsorgstandplejen til Grønløkkevej i 2017. Udgiften for denne flytning beløber sig til 10,7 mio. kr. I relation til tilbagebetalingen i 2017 er der et forventet merforbrug på 0,6 mio. kr., som skyldes, at realisering af indtægter sker senere end først antaget.

Herudover er der et forventet merforbrug på 0,4 mio. kr. på Odense Tandpleje, som skyldes midlertidigt køb af eksterne ydelser.

Familie og Velfærd

På Familie og Velfærd er der et forventet merforbrug på 12,3 mio. kr., hvoraf 11,5 mio. kr. vedrører Drift, og 0,8 mio. kr. vedrører Særlige driftsområder.

Drift

Forventet merforbrug på Drift på i alt 11,5 mio. kr. skyldes et forventet merforbrug i Børn- og Ungerådgivningen Social på 3,7 mio. kr., et forventet merforbrug i Børn- og Ungerådgivningen Handicap på 5 mio. kr., et forventet merforbrug i Specialpædagogisk Rådgivning på 3 mio. kr., samt et forventet mindreforbrug i sekretariatet på 0,2 mio. kr.

Ovenstående merforbrug skyldes hovedsageligt en stigning i udgifterne til anbringelser, særlige dagtilbud og anbragte børns skolegang.

Særlige driftsområder

Forventet merforbrug på Særlige driftsområder på 0,8 mio. kr. er sammensat af en forventning om flere refusioner end budgetteret vedrørende særligt dyre enkeltsager, og et merforbrug på kontante ydelser.

Tværgående og Staben

På det tværgående område er der et forventet merforbrug på 3,8 mio. kr., hvorimod der forventes budgetbalance i staben.

3. Opfølgning på anlæg

I dette afsnit gives en status på anlægsprojekter under Børn- og Ungeudvalget.

Der er i år to anlægsprojekter til opfølgning, hvoraf det ene er "Talent, potentiale og social mobilitet", og det andet er "3D scanner og printer til Tandreguleringscenter Fyn".

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne; 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

Det samlede overblik pr. 1. halvår 2017.

ØKONOMI	GRØN	Der forventes ingen afvigelse
FREMDRIFT	GRØN	Fremdriften er som forventet.
PERIODISERING	GRØN	Der er ingen forventet overførsel.

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelse, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

Talent, potentiale og social mobilitet

I forbindelse med Budget 2015 blev der afsat 5 mio. kr. årligt i 2015, 2016 og 2017. Målet med den treårige indsats er at fremme børns og unges talent, potentiale og social mobilitet.

2016-kampagnen blev af en række årsager udskudt, og der blev derfor overført i alt 5.045.460 kr. fra 2016 til 2017. Ved indgangen til 2017 var der således 10.045.460 kr. til indsatsen, hvorfor det blev aftalt, at den samlede indsats forlænges til 2018. Der blev i den forbindelse overført 5 mio. kr. til 2018 ved den første opfølgning på anlæg den 6/6 2017.

Der er planlagt udviklings- og implementeringsopgaver for det resterende anlægsbeløb til talent, potentiale og social mobilitet i 2017 og 2018 fordelt med ca. 5 mio. kr. i 2017 og 5 mio. kr. i 2018.

Anlægsprojekt	Korrigeret budget 2017	Forventet afvigelse 2017	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Talent, potentiale og social mobilitet	5.045.460	0	●	●	●

Der foreligger en samlet plan for indsatserne, og status er, at indsatserne følger den nye reviderede tidsplan.

Indsatsen har i 2017 følgende fokuspunkter:

- "Høje ambitioner for børn med foranstaltninger": Udvikling af prototype for tværprofessionelt samarbejde og en fælles plan for børn med foranstaltninger i skolernes børnemiljøer. Projektet involverer Børn- og Ungerådgivningen og fem skoler.
- "Parat efter 10. klasse": Udvikling af prototype for tværprofessionelt samarbejde og en fælles plan for elever i 10. klasse. Projektet involverer afgangsklasse 9. klasse skole, 10. klasseskolerne, Børn- og Ungerådgivningen, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt psykologteam.
- Implementering af metoden familierådslagning i Børn- og Ungerådgivningen.
- "Talent-projekt": Implementering af undervisningsdidaktik der understøtter faglige talenter trivsel og faglige udvikling på folkeskolens 5. årgang.
- Fritidstilbud til højt begavede børn og faglige talenter fra mellemtrinnet på samtlige skoler i Odense.

Følgeforskning

Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL) understøtter indsatserne med følgeforskning. Følgeforskningens indsigter og analyser indarbejdes løbende i de nye tiltag.

3D scanner og printer til Tandreguleringscenter Fyn

I januar 2017 blev der afsat en anlægsbevilling ifm. revurdering af Velfærdsteknologimidlerne, som skal bruges til indkøb af 3D-printere m.m. til tandplejen. Midlerne er fuldt disponeret i 2017.

Anlægsprojekt	Korrigeret budget 2017	Forventet afvigelse 2017	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
3D scanner og printer til Tandreguleringscenter Fyn	810.000	0	●	●	●

4. Tekniske tilretninger

I forbindelse med indeværende økonomiopfølgning 2. halvår vil nedenstående budgetneutrale tillægsbevillinger mellem Børn- og Ungeudvalget og By- og Kulturudvalget blive gennemført.

Budgetneutrale tillægsbevillinger	2017	2018 og frem
Eksterne lejemål	-700.329	-700.329
Carl Blochs Vej 37	227.800	227.800
Vandtårnet Børnehus	-16.502	-16.832
Vagt/sikring på skolerne	-18.447	-18.890
Legestuen Amalie	-61.742	-63.286
Hinderuplund Fritidsklub	-96.388	-98.798
Virkelyst Fritids- og Ungdomsklub	-180.404	-184.914
I alt	-846.012	-855.249

'-' = budget fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget

Eksterne lejemål

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 700.329 kr. i 2017 og frem. Budgettet vedrører fire opsagte eksterne lejemål, Den Magiske Gryde, Regndråben, Dianagården og Næsby Hallen, og indeholder husleje og forbrugsafgifter.

Carl Blochs Vej 37

By- og kulturudvalget overfører budget til Børn- og Ungeudvalget på 227.800 i 2017 og frem. Budgettet vedrører teknisk korrektion i relation til lejemålet af legepladsen på Carl Blochs Vej 37 under børneinstitutionen Tornbjerg/Rosengård.

Vandtårnet Børnehus

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 16.502 kr. i 2017 og 16.832 kr. i 2018 og frem. Budgettet vedrører afledte driftsudgifter i form af rengøring, udvendig og indvendig vedligeholdelse på Vandtårnet Børnehus, som By- og Kulturforvaltningen udfører.

Vagt/sikring på skolerne

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 18.447 kr. i 2017 og 18.890 kr. i 2018 og frem. Budgettet vedrører afledte driftsudgifter i form af vagtopgaver og systemansvar på skolerne, som By- og Kulturforvaltningen udfører.

Legestuen Amalie

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 61.742 kr. i 2017 og 63.286 kr. i 2018 og frem. Budgettet vedrører afledte driftsudgifter i form af rengøring, udvendig og indvendig vedligeholdelse på legestuen Amalie, som By- og Kulturforvaltningen udfører.

Hinderuplund Fritidsklub

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 96.388 kr. i 2017 og 98.798 kr. i 2018 og frem. Budgettet vedrører afledte driftsudgifter i form af rengøring, udvendig og indvendig vedligeholdelse på Hinderuplund Fritidsklub, som By- og Kulturforvaltningen udfører.

Virkelyst Fritids- og Ungdomsklub

Børn- og Ungeudvalget overfører budget til By- og Kulturudvalget på 180.404 kr. i 2017 og 184.914 kr. i 2018 og frem. Budgettet vedrører afledte driftsudgifter i form af rengøring, udvendig og indvendig vedligeholdelse på Virkelyst Fritids- og Ungdomsklub, som By- og Kulturforvaltningen udfører.

Økonomi

Denne sag har følgende økonomiske konsekvenser for udvalgene:

Budgetneutrale tillægsbevillinger	2017	2018 og frem
Service	-	-
Børn- og Ungeudvalget	-846.012	-855.249
By- og Kulturudvalget	846.012	855.249
I alt	-	-

Kassebeholdningen påvirkes positivt i 2017 med 1 mio. kr. ifm. periodisering af Børn- og Ungeudvalgets medfinansiering af etablering af SFO2 og ungdomscenter på Tingløkkeskolen, og negativt i 2018 med det tilsvarende beløb.

Samlet påvirkes kassebeholdningen ikke.

Periodisering	2017	2018
Kassebeholdning	1.001.659	-1.001.659

+ = forbedring af kassebeholdningen

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes serviceudgiftsramme.

Bilag

Liste over BUUs mål

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2017

Punkt 2: Udmøntning af Budget 2018

00.30.00-Ø00-12-17

Resume

Byrådet har den 11/10 2017 vedtaget Budget 2018. Med vedtagelsen er det besluttet, at tilføre Børn- og Ungeudvalget en del af et øget skatteprovenu til et løft af byens børn og unge.

Hensigten med denne sagsfremstilling er at tilvejebringe et økonomisk overblik, der understøtter Børn- og Ungeudvalgets drøftelse af udmøntning af Budget 2018 indenfor udvalgets ramme.

Sagsfremstillingen indeholder en række elementer, som skal håndteres i forbindelse med udmøntningen af Budget 2018. De væsentligste elementer af budgetudmøntningen er oplyst nedenfor. Elementerne er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen.

- Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet.
- Omprioriteringer inden for udvalgets ramme.
- Budgetaftale, herunder skatteprovenu.

Det samlede skatteprovenu udgør 84,3 mio. kr. i 2018. Med budgetvedtagelsen er det besluttet, at 63,2 mio. kr. heraf udmøntes til styrkelse af kernevelfærden overfor de yngste børn, skolebørnene og børn i udsatte positioner.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget drøfter sagen med henblik på en endelig vedtagelse den 14/11 2017.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Hensigten med denne sagsfremstilling er at tilvejebringe et økonomisk overblik, der understøtter Børn- og Ungeudvalgets drøftelse af udmøntning af Budget 2018 inden for udvalgets ramme.

Budgetbidrag (Rammeudmeldingen Budget 2018)

Børn- og Ungeudvalgets arbejde med Budget 2018 startede med Økonomiudvalgets rammeudmelding og den efterfølgende gennemgang af rammeudmeldings betydning for udvalgets ramme den 7/3 2017. Økonomiudvalgets rammeudmelding indeholdt ikke nye reduktioner af Børn- og Ungeudvalgets ramme. Det betyder, at udvalget til budget 2018 primært har arbejdet med følgende elementer:

- Udvidede budgetbemærkninger
- Anlægsmuligheder

Børn- og Ungeudvalget fremsendte den 6/6 2017 deres budgetbidrag til budget 2018 til Økonomiudvalget med ovenstående elementer.

Herudover har Børn- og Ungeudvalget haft en bundet opgave fra Budget 2017 vedrørende Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, som udmøntes i forbindelse med Budget 2018 og beskrives nedenfor.

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

I forbindelse med økonomiaftalen for Budget 2017 blev omprioriteringsbidraget erstattet af et nyt og mindre omfattende Moderniserings- og effektiviseringsprogram gældende fra 2018, hvor kommunerne årligt skal frigøre 1 mia. kr. svarende til ca. 35,2 mio. kr. for Odense Kommune. Halvdelen, 0,5 mia. kr. afsættes til prioriteringer bredt i den offentlige sektor, den anden halvdel kan kommunerne frigøre til eget råderum.

Med økonomiaftalen for Budget 2018 aftalte regeringen og KL, at de 0,5 mia. kr. til prioriteringer bredt i den offentlige sektor i 2018 forbliver i kommunerne. Kommunerne skal derfor til Budget 2018 frigøre 0,5 mia. kr. svarende til 17,6 mio. kr. for Odense Kommune til prioritering af kernevelfærd. Regeringen og KL har i Økonomiaftalen for Budget 2018 skitseret forslag til effektiviseringer fordelt på de tre nedenstående hovedområder:

- Forenkling af kommunernes rammer og styrket styring.
- Effektiv drift gennem samarbejde og nye organiseringer.
- Bedre indkøb og øget digitalisering.

Med aftalen for Budget 2018 er følgende udmøntning af indsatserne vedtaget på udvalgets område:

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
Forenkling af kommunernes ramme og styrket styring				
Fælles ledelse mellem dagtilbud og skoler	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Friere rammer for klassesdannelse	-3.100	-3.100	-3.100	-3.100
Bedre indkøb og øget digitalisering				
Indkøb (Compliance)	-1.594	-1.594	-1.594	-1.594
Konsulentydelse	-714	-714	-714	-714
I alt	-6.908	-6.908	-6.908	-6.908

Forenkling af kommunernes ramme og styrket styring

Fælles ledelse mellem dagtilbud og skoler

Forvaltningen undersøger, om der med fordel kan ske en ledelsesmæssig sammenlægning mellem specialbørnehaven Platanhaven og Nørrebroergskolen. Målet er, at der skabes et sammenhængende læringsmiljø for de børn, der har behov for særligt tilrettelagte læringsmiljøer. Eventuelle restbeløb i forhold til den ønskede effektivisering fordeles efter lønsum på almenområdet for hhv. dagtilbud og skoler.

Friere rammer for klassesdannelse

Af aftalen mellem KL og regeringen fremgår:

"Regeringen vil søge opbakning i Folketinget til mere fleksible muligheder for klassesannelser samt mulighed for organisering af undervisningen i hold med henblik på at understøtte differentierede læringsforløb."

Såfremt der i Folketinget indgås en aftale herom, vil forvaltningen for Børn- og Ungeudvalget fremlægge om og hvordan et potentiale på 3,1 mio. kr. kan realiseres inden for denne aftale. Hvis rammebeløbet ikke realiseres i den forbindelse, skal der peges på en rammereduktion på 3,1 mio. kr. inden for Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme.

Bedre indkøb og digitalisering

Indkøb (Compliance)

En højere grad af compliance kan betyde, at udgifterne til de områder, hvor der er indgået indkøbsaftaler, kan sænkes. Effektiviseringen udmøntes til budgetområderne på baggrund af graden af ikke benyttede indkøbsaftaler.

Konsulentydelse

Forvaltningen vil i højere grad fokusere på brug af interne frem for eksterne konsulenter, hvor det er muligt. Effektiviseringen udmøntes til budgetområderne på baggrund af afholdte udgifter til eksterne konsulenter i 2017.

Omprioriteringer inden for udvalgets ramme

Der er inden for udvalgsrammen nogle økonomiske udfordringer, som i alt væsentlighed vedrører en budgetmæssig ubalance på Familie- og Velfærdsområdet.

Der er herudover et politisk ønske om et årligt råderum på 5 mio. kr. i 2018 og efterfølgende år.

Tabellen nedenfor viser det samlede behov for omprioriteringer.

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
Familie og Velfærd	12.200	12.200	12.200	12.200
Råderum	5.000	5.000	5.000	5.000
I alt	17.200	17.200	17.200	17.200

Ubalance i Familie og Velfærd

Den 20/9 2016 blev udvalget forelagt en orienteringsrapport, hvoraf det fremgik, at Familie- og Velfærdsafdelingen forventede budgetmæssige udfordringer i 2017. På baggrund af dette blev der primo 2017 iværksat kompenserende besparelser, primært vedrørende ledelse og administration.

Den 6/6 2017 blev udvalget præsenteret for de fortsat aktuelle økonomiske udfordringer samt mulige tiltag til reduktion af udgifterne til forebyggende foranstaltninger. Disse tiltag blev efterfølgende implementeret.

På trods af ovenstående tiltag, er der fortsat en økonomisk ubalance på området i 2017 og fremadrettet. Familie- og Velfærdsafdelingen har et forventet merforbrug på 12,4 mio. kr. i 2017 og forventet 12,2 mio. kr. i 2018 og frem.

Ubalancen vedrører primært anbringelsesudgifter, udgifter til forebyggende foranstaltninger, anbragte børns skolegang og særlige dagtilbud.

Bidrag til staten

Der forventes en stigning i udgifterne til bidrag til staten vedrørende privat, fri- og efterskole. Dette skyldes stigning i antallet af elever i frie grundskoler samt en væsentlig stigning i taksten i forslaget til finanslov for 2018. Den forventede udfordring er på nuværende tidspunkt opgjort til 2-3 mio.kr. under forudsætning af klassesdannelsen for det kommende skoleår bliver på det samme lave niveau som i indeværende skoleår. Den faktiske udgift kan opgøres i starten af marts 2018 i forbindelse med klassesdannelsen for skoleåret 2018/19.

Forslag til finansiering af udfordringer

Forvaltningen foreslår at der foretages følgende omprioriteringer:

- Ikke disponerede midler fra skatteprovenu budget 2017, 4,6 mio. kr. i 2018 stigende til 4,8 mio. kr. herefter.
- Familie- og Velfærdsafdelingen afdækker kompenserende besparelser inden for eget område på 7,6 mio. kr. i 2018 og 7,4 mio. kr. årligt herefter.
- Resterende midler findes ved en rammereduktion på tværs af øvrige områder under Børn- og Ungeudvalgets budgetramme.

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
Skatteprovenu fra budget 2017 - Socialpædagogiske indsatser	-4.600	-4.800	-4.800	-4.800
Egenfinansiering FOV	-7.600	-7.400	-7.400	-7.400
Rammereduktion	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
I alt	-17.200	-17.200	-17.200	-17.200

Budgetaftale Budget 2018

Med vedtagelsen af Budget 2018 er det besluttet, at det samlede skatteprovenu på 84,3 mio. i 2018 stigende til 87,9 mio. kr. i 2021, skal gå til at styrke rammerne for kernevelfærden for børn, unge og ældre.

I den forbindelse afsættes der 63,2 mio. kr. i 2018 og frem til at styrke indsatserne over for de yngste børn, skolebørnene og børn i udsatte positioner. I Aftalen vedr. Budget 2018 "Vendepunktet for vores fælles velfærd" er der fremhævet følgende: "Midlerne vil for de yngste børn blive prioriteret til flere dagplejepædagoger, mere personale i daginstitutionerne herunder til indsatsen for bedre sprog. For skolebørnene vil midlerne blive prioriteret til inklusion og flere voksne i indskolingen, sprog i indskolingen og en styrkelse af elevernes faglige kompetencer, herunder tekniske og digitale færdigheder. Samtidig vil der også blive prioriteret midler til at understøtte børn i udsatte positioner samt børn med særlige behov og deres forældre. Midlerne vil blive udmøntet af Børn- og Ungeudvalget. "

Forvaltningens forslag til udmøntning af skatteprovenu tager udgangspunkt i ovenstående. Samtidig foreslås, at der i forbindelse med udmøntningen fortsat sammenhængende fokuseres på de 3 temaer Sprog, Dannelse og Tidlig indsats, fordi netop arbejdet med disse temaer er centrale for, at flest mulige børn kan trives og møde verden som fagligt og socialt kompetente mennesker med mod, nysgerrighed, vedholdenhed og medmenneskelighed.

Fordelingen af midlerne fremgår af tabellen nedenfor.

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
En styrket dagpleje	3.000	3.000	3.000	3.000
Styrkede daginstitutioner - flere medarbejdere i daginstitutionerne	18.080	18.080	18.080	18.080
Folkeskole for alle	42.161	42.161	42.161	42.161
I alt	63.241	63.241	63.241	63.241

Med aftalen besluttet det desuden, at stigningen på 7 mio. kr. fra 2017 til 2018 fra skatteprovenu ved skattestigningen i forbindelse med Budget 2017, der er øremærket til børn og unge i udsatte positioner, skal disponeres til at styrke socialpædagogiske indsatser og plejefamilieindsatser.

Herudover afsættes følgende engangsmidler:

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
Kompetenceudvikling af vores dagplejere	3.200	0	0	0
Børn- og unge i robotbyen	7.100	3.600	0	0
Undervisningsmidler Chromebook eller lignende	5.700	5.200	0	0
Undervisningsmidler Chromebook eller lignende (afledt drift)	0	0	900	900

Nedenfor gennemgås kort forvaltningens forslag til udmøntning:

Dagplejen

Til styrkelse af dagplejen afsættes 3 mio. kr. årligt. Kvaliteten og læringsmiljøet i dagplejen styrkes ved, at der ansættes flere dagplejepædagoger. De ekstra dagplejepædagoger skal samarbejde med og give sparring til den enkelte dagplejer. Flere dagplejepædagoger vil give øget mulighed for vedvarende udvikling af dagplejernes pædagogiske faglighed og herigennem styrke det faglige miljø i dagplejen.

Forvaltningen foreslår, at de afsatte midler på ialt 3,2 mio. kr. til kompetenceudvikling af dagplejerne anvendes til grunduddannelse af 4 ugers forløb til ca. 200 dagplejere, som ikke har kursusuddannelse målrettet dagplejen. Det foreslås, at uddannelsen tilrettelægges i samarbejde med COK i løbet af 2018 og 2019. Der skal sørges for gæstepleje til de dagplejebørn, hvis dagplejere skal på uddannelse. Det er et større logistisk arbejde med 200 dagplejere, og for at gøre det så smidigt og til mindst gene for børn og forældre, foreslås det, at kompetenceudviklingen deles over to år.

Statslig pulje til kompetenceudvikling

Regeringens forslag til finanslov for 2018 indeholder en pulje til Fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft i dagtilbud. Såfremt puljen vedtages med finansloven, vil forvaltningen søge midler til kompetenceløft af dagplejere.

Af finanslovsforslaget fremgår: "Midlerne vil som udgangspunkt blive fordelt så ca. 30 pct. anvendes på dagplejere, herunder fortrinsvis til uddannelse som pædagogisk assistent (PAU), og ca. 70 pct. på faglige fyrtårne i daginstitutioner, til institutionsledere og til dagplejepædagoger/dagplejeledere. Midlerne fordeles efter ansøgning blandt kommunerne på baggrund af antallet af 0-5-årige børn i kommunerne."

Daginstitutioner

Til daginstitutioner er afsat 18,1 mio. kr. pr. år. Der ansættes yderligere pædagogisk personale i børnehuse med henblik på fortsat at styrke den pædagogiske kvalitet, og give medarbejderne bedre muligheder for sætte ind i eksempelvis spidsbelastningsperioder.

Flere medarbejdere giver generelt bedre muligheder for, at det pædagogiske personale kan skabe gode, udviklende og trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor de yngste børn trives og udvikler sig socialt, motorisk og sprogligt. Der vil være et særligt fokus på at styrke arbejdet med børnenes sprog, som er en grundlæggende forudsætning for børnenes videre dannelse og uddannelse. Forskning viser, at dagtilbud af høj kvalitet er kendetegnet ved en engageret og sprogligt stærk interaktion mellem børn og voksne, stor faglig indsigt i børns udvikling og læring samt samarbejde med forældre om dette.

Yderligere pædagogisk personale omkring børnene kan således understøtte ambitionen om fortsat at styrke den pædagogiske kvalitet. Det kan f.eks. gøres gennem:

- Flere lege- og læringsforløb for mindre grupper af børn
- Mere målrettet arbejde med børnenes læring og udvikling
- Et stærkt forældresamarbejde
- Målrettede indsatser til børn, som i en periode er i en udsat position eller har et særligt behov

Flere voksne i dagtilbuddene vil med andre ord give bedre forudsætninger for at styrke kvaliteten i dagtilbuddene yderligere. Det kommer alle børn til gavn.

Forvaltningen foreslår, at skatteprovenuet fordeles mellem de kommunale børneinstitutioner på baggrund af antal børneenheder, hvor vuggestuebørn tæller som to og børnehavebørn tæller som én.

Folkeskolen

Forvaltningen foreslår følgende udmøntning af midlerne:

1.000 kr. PL18	2018	2019	2020	2021
Ansættelse af flere medarbejdere, herunder til understøttelse af børn i udsatte situationer	32.361	32.361	32.361	32.361
Børn i udsatte positioner i indskolingen	7.000	7.000	7.000	7.000
Socialrådgivere der tilknyttes skolerne	2.000	2.000	2.000	2.000
Særlig rådgivningsordning til familier med børn og unge med særlige behov	800	800	800	800
I alt	42.161	42.161	42.161	42.161

Områderne gennemgås nedenfor:

En folkeskole for alle

Investering på skoleområdet med 32,4 mio. kr. pr. år sker i form af ansættelse af flere medarbejdere. Dette vil kunne bidrage til at nå målene i folkeskolereformen. Ansættelse af flere medarbejdere vil kunne give skolerne mulighed for at bruge flere ressourcer mere fleksibelt. Der vil især blive fokuseret på at styrke elevernes sproglige og læsemæssige færdigheder.

Med de ekstra lærere og pædagoger i de almene folkeskoler forøges muligheden for at give børn i udsatte positioner et løft. Der vil eksempelvis være mulighed for mere tid til turbo- og mentorforløb, og mere tid til vejledning i form af aktionslæring og co-teaching. Der kan prioriteres mere tid til forældresamarbejde og samtaler med elever. Ligeledes forøges mulighederne for specialindsatser på almene folkeskoler.

Forvaltningen forslår, at midlerne fordeles mellem almen og special med udgangspunkt i antallet af elever. Midlerne på almenområdet er fordelt på baggrund af antallet af klasser, vægtet med antallet af fagtimer på de enkelte klasser. Indsatserne vil variere fra skole til skole afhængigt af behov og hvilke indsatsfelter, skolen i forvejen har.

Specialfleks

Der kan visiteres til special-fleks, når tre forudsætninger er til stede:

- Forældrene ønsker, at eleven forbliver indenfor almenskolen
- Elevens vanskeligheder og støttebehov vurderes af et sådant omfang og af en sådan karakter, at eleven ville kunne visiteres til specialklasse eller specialskole
- Almenskolen vurderer i samråd med tilknyttet psykolog, at det er muligt inden for egne rammer med en special-fleks tildeling at etablere et robust fagligt og socialt lærings- og udviklingsmiljø

Størrelsen på special-fleks tildelingen er afstemt efter, hvilket specialpædagogisk tilbud eleven ville være visiteret til. Som opfølgning på budgetforliget vil der i forbindelse med kommende visitationer være opmærksomhed på, om flere børn kan profitere af en special-fleks indsats, hvis forudsætningerne er til stede. Der øremærkes ikke særskilt nye midler hertil fra skatteprovenuet .

Børn i udsatte positioner i indskolingen

En styrkelse af indsatsen til børn i udsatte positioner i indskolingen tager afsæt i kvalitets- og effektfokus i både Skole- og Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen. Effekt- og kvalitetsfokus viser os, hvor der er behov og hvilke forebyggende indsatser der virker. Den konkrete udmøntning af 7,0 mio. kr. årligt skal styrke den målrettede og differentierede støtte til de børn og de skoler, hvor der er særlig behov.

Jo tidligere der kan sættes ind i forhold til børn med mentale, fysiske og sproglige udfordringer, des mere kan vi afgrænse problemernes betydning for børnenes generelle udvikling og trivsel. Med ressourcer til flere hænder i det forebyggende felt bliver det muligt, at have et øget fokus på de skolebørn, der er i en udsat position tidligere end det er muligt nu.

Ved siden af børn i almenskolen, der er i en udsat position, har børnegruppen på Nørrebroergskolen henover den seneste årrække generelt set udviklet sig i en retning af en højere grad af udsathed. De har mere og mere komplekse læringsbehov, hvilket betyder, at de børn, der går på skolen bliver mere krævende både pædagogisk og sundhedsfagligt. Der skal f.eks. ofte tages stilling til pludselig akutte situationer, som har udpræget sundhedsfaglig karakter, hvorfor der foreslås en styrkelse af den sundhedsfaglige støtte på Nørrebroergskolen.

Socialrådgivere tilknyttes folkeskolerne

Via Børne – og ungerådgivningen i Familie- og Velfærdsafdelingen, etableres der en styrket mulighed for socialrådgivning, vejledning og myndighedsrådgivning i folkeskolerne, i forhold til socialt udsatte børn og familier.

Socialrådgivningen er en del af det samlede forebyggende og rådgivende beredskab, som er tilknyttet folkeskolerne. Funktionen skal medvirke til, i samarbejde med lærere og pædagoger på skolerne, at vurdere behov for yderligere undersøgelser af socialt udsatte børns opvækst – og udviklingsvilkår, og koblingen til relevante hjælpeforanstaltninger ved konstaterede behov herfor.

Forvaltningen foreslår, at der udmøntes 2,0 mio. kr. årligt.

Forælderådgivning til familier med børn og unge med særlige behov

For de fleste borgere, er kommunen den offentlige myndighed, som man har mest kontakt med. Derfor er det også vigtigt, at der er et godt samarbejde, og at borgeren bliver hørt.

Forvaltningen vil etablere en Forælderådgivning for at styrke dialogen med forældre til børn med komplekse sagsforløb, som kan involvere flere kommunale afdelinger. Forælderådgivning skal bistå forældre i at forstå, og at "finde rundt i systemet".

Forælderådgivningen kan hjælpe med råd og vejledning om:

- Børns, unges og forældres retssikkerhed, klage muligheder og vejledning

- Børn og unges ret til bisidder, støtteperson i anbringelse og forældrenes ret til støtteperson ved barns/unges anbringelse
- Retten til gratis advokatbistand
- Vejledning om reglerne for tvangsmæssige afgørelser, forældre pålæg og unge pålæg
- Henvisning til specialskoletilbud og visitationsprocedure til specialtilbud i dagtilbud og skoler
- Få hjælp hvis der er vanskeligheder med at forstå en afgørelse

Forvaltningen foreslår, at der udmøntes 0,8 mio. kr. årligt til forælderådgivning, svarende til halvandet årsværk.

Flere unge gennemfører en erhvervsuddannelse

I skoleåret 2018/19 udbydes en vifte af kombinerede 10. klasser (20/20) samt EUD10-klasse i samarbejde med erhvervsuddannelserne. Der tages en dialog med erhvervsskolerne om, hvordan samarbejdet kan styrkes for både de eksisterende tilbud/indsatser og udviklingen af nye initiativer, f.eks. mere fleksibel og målrettet brobygning og valgfagssamarbejdet i de tre regioner.

Antallet af unge, der tager 10. skoleår på en erhvervsuddannelse, vil afhænge af bl.a. vejledning og hvilke 10. klasser, der udbydes. Det er vigtigt at holde sig for øje, at 10. skoleår er valgfrit for de unge, og at udbuddet derfor må balanceres ift. de unges ønsker og faglige behov.

Der udbydes i dag en række valgfag på eller i samarbejdet med erhvervsskolerne. Dette udfordrer økonomien i de tilfælde, hvor valgfaget kræver en to-lærerordning (lærer fra både erhvervsskole og folke-/ungdomsskole). Ud over valgfagssamarbejdet gennemføres fælles vejledningsforløb, generelle brobygningsforløb, SKILLS, besøg i Den Grønne Boks samt forskellige konkrete fag (f.eks. praktisk matematik) mm. i samarbejde med erhvervsskolerne.

Generelt er der en udfordring i samarbejdet med erhvervsuddannelserne omkring økonomien. En mulig løsning kunne være en overordnet partnerskabsaftale mellem Odense kommune og erhvervsuddannelserne om en pulje til at styrke aktiviteter og samarbejde. Der øremærkes ikke særskilt nye midler hertil fra skatteprovenuet .

Børn og unge i robotbyen

Indsatser vedr. Børn og unge i robotbyen

Ambitionen omkring Børn og Unge i robotbyen er at ruste Odenses børn og unge til at imødekomme og trives i fremtidens digitale samfund, og tilegne sig de kompetencer, der skal til for at begå sig på fremtidens arbejdsmarked . Samtidig skal vi bidrage til, at grundlaget for kvalificeret arbejdskraft til byens erhvervsliv år for år øges gennem stimulering af byens børn og unges interesse for it og teknologi.

Med de afsatte midler gives en grundinvestering over de næste 2 år, hvor basis lægges for en udvikling som betyder, at børn og unge i Odense er med forrest i forhold til det digitale felt (programmering, kodning), samt tilegner sig det 21. århundredes kompetencer, herunder innovation, problemløsning og samarbejdsevner.

Investering på 7,1 mio. kr. i 2018 og 3,6 mio. kr. i 2019 foreslås anvendt til flerstrengede indsatser, så der om 2 år er et samlet grundlag, som institutioner og skoler i Odense kan tage afsæt i med henblik på at få alle børn, unge og medarbejdere med på bevægelsen. Rammebeløbet anvendes til tilrettelæggelse af specifikke læringsforløb for udvalgte målgrupper. Til understøttelse af læringsforløbene sammensættes de rette materialer, værtøjskasser, mv. Afgrænsede læringsforløb igangsættes blandt andet i børnemiljø og for de ældste aldersgrupper i udskolingen. Læringsforløbene evalueres med henblik på, at praksis efterfølgende kan udbredes til gavn for alle målgrupper inden for 0-18 årsområdet.

Som en del af den samlede indsats etableres et rejsehold og en projektledelse, der kan understøtte medarbejderne i de konkrete indsatser, herunder formidle tænkningen, mindsettet og i øvrigt arbejdet med 21st Century Skills.

Som led i den flerstrengede indsats udbygges samarbejde og partnerskaber med erhvervsvirksomheder indenfor teknologi- og robotområdet. Herigennem etableres særlige læringsforløb og events, hvor viden deles og faglige og personlige kompetencer styrkes.

Undervisningsmidler (computere/tablets til elever)

Med de afsatte midler på 5,7 mio. kr. i 2018 og 5,2 mio. kr. i 2019 anskaffes der over en 2-årig periode computere/tablets, således at tildeling sker til mellemtrinnet (4.-6. årgang), og dermed fastholdelse af BYOD for udskolingen. Tildeling sker til alle skoler desuagtet, at nogle skoler tidligere har prioriteret indkøb af computere/tablets til eleverne.

Fordeling til skolerne sker på baggrund af datatræk ift. antallet af elever på de pågældende årgange.

Socialpædagogiske indsatser og plejefamilieindsatser

Fra skatteprovenuet 2017 er der afsat 7 mio. kr. fra 2018 og frem til indsatser for børn i udsatte positioner. Fra den ramme ansættes 4 familieplejekonsulenter, samlet 2,2 mio.kr. i 2018 og i overslagsårene, der sammen med de nuværende medarbejdere skal sikre bedre kontakt til plejefamilierne, samt styrke uddannelsen af og sparring med de plejefamilier, hvor Odense Kommune har børn anbragt. Flere familieplejekonsulenter bidrager til mere stabile anbringelsesforløb, og hjælp til plejeopgaven på et tidligere tidspunkt i problemudviklingen. Der bliver bedre mulighed for at understøtte samarbejdet mellem plejefamilie, biologiske forældre og myndighedsområdet.

Udover ansættelse er der behov for et fælles videreuddannelsesforløb for i alt 9 familieplejekonsulenter og en leder til en udgift på 200.000 kr.

I forhold til de resterende 4,6 mio. kr. i 2017 og 4,8 mio. kr. i overslagsårene øremærkes de til delvist at dække ubalancen i budgettet til anbringelser til socialt udsatte børn og unge. Dette er med til at sikre, at udsatte børn og unge får de nødvendige socialpædagogiske indsatser.

Videre proces

Forvaltningen vil i forbindelse med beslutningssagen den 14/11 2017 komme med konkrete forslag til, hvordan der skal og kan laves opfølgning på de tilførte midler. Samt belyse hvordan byrådets effektmål påvirkes.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Børn- og Ungeforvaltningen, herunder for Odense Kommunes kassebeholdning.

Punkt 3: Strategi for sprog

28.00.00-A00-2-17

Resume

Siden november 2016 har forvaltningen arbejdet på at sætte et øget fokus på de tre faglige temaer sprog, dannelse og tidlig indsats. Formålet er, at et øget fokus på de 3 temaer i 2017 og de kommende år vil medvirke til et samlet kvalitetsløft i arbejdet med børn og unge. I sagen "Mere velfærd - 3 planer for styrkelse af arbejdet med børn" i mødet i Børn- og Ungeudvalget den 8/11 2016 er temaerne sprog, dannelse og tidlig indsats fremhævet, "fordi netop disse temaer er centrale for, at flest mulige børn kan trives og møde verden som fagligt og socialt kompetente mennesker med selvtillid, selvværd og mod på livet."

Siden er der i mødet i Børn- og Ungeudvalget den 16/5 2017 givet en orientering om forvaltningens arbejde med de 3 temaer. Orienteringen beskrev bl.a. baggrund og formål, samt hvilke processer og tiltag der planlægges under de tre temaer.

Den 22/8 2017 besluttede Børn- og Ungeudvalget mål og delmål for det faglige tema sprog. For at nå mål og delmålene for temaet sprog, har forvaltningen udarbejdet en strategi for sprog for Børn- og Ungeforvaltningen, som erstatning for den tidligere læsestrategi, som blev politisk besluttet i 2007.

Børn- og Ungeudvalget har valgt at sætte et særligt fokus på sprog, fordi det er vigtigt, at alle børn og unge får et solidt sprogligt fundament, da det er en forudsætning for at have uddannelsesmuligheder, indflydelse på sit eget liv og aktiv deltagelse i det moderne demokratiske samfund.

Børns sprog har stor betydning for deres læring og trivsel i dagtilbud og skole. Børn og unge bruger sproget til at etablere, indgå i og vedligeholde sociale fællesskaber, når de skal fortælle og give udtryk for deres følelser, ønsker og meninger, og når de skal være med til at udvikle lege og venskaber og løse konflikter.

De sidste års forskning inden for sprog viser, at børns tidlige sprogudvikling har betydning for deres muligheder senere i livet, og ikke mindst hvordan de klarer sig i skolen. Den viser også, at danske børn ikke har lige forudsætninger, primært på grund af deres forældres økonomiske og uddannelsesmæssige baggrund. For en stor del af børnene følger denne ulighed i sproglige læringsmuligheder dem gennem hele deres tid i dagtilbud og skole og får dermed også indflydelse på deres muligheder for videre uddannelse.

Forskningen peger entydigt på, at forældre, pædagoger og lærere spiller en central rolle i forhold til børns og unges sproglige udvikling. De voksnes måde at bruge sproget og tilrettelægge sprogmiljøet på er helt afgørende for børns og unges muligheder for at tilegne sig sprog-, læse- og skrivekompetencer.

Med denne sag ønsker forvaltningen at inddrage Børn- og Ungeudvalget i en politisk drøftelse af strategien. Opmærksomhedspunkter og signaler fra drøftelsen vil blive inddraget i det endelige udkast til strategi, som forelægges udvalget til godkendelse den 14/11 2017.

Til at understøtte implementeringen af strategien udarbejdes en handleplan, som sammen med strategien skal danne grundlag og ramme for dagtilbud og skolers egne indsatser. Handleplanen for sprog bliver et dynamisk værktøj, som udarbejdes i samarbejde med ledere og medarbejdere fra dagtilbud, skole og Sundhed og Forebyggelse og forventes færdiggjort ved udgangen af 2017.

Strategien og handleplanen skal tilsammen være med til at sætte retning og rammer samt give inspiration til det fremtidige øgede fokus på arbejdet med sprog for 0-18 års området.

Udkast til strategien er vedlagt som bilag.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udkast til strategi for sprog i Børn- og Ungeforvaltningen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Børn- og Ungeforvaltningen, herunder for Odense Kommunes kassebeholdning.

Bilag

12.10 2017 Færdig udkast Strategi for sprog_endelig version

Punkt 4: Trivselsundersøgelse 2017, Børn- og Ungeforvaltningen

81.04.00-A00-4-17

Resume

I september 2017 er den årlige trivselsundersøgelse blandt medarbejdere i Odense Kommune gennemført. Resultaterne af undersøgelsen er offentliggjort den 12/10 2017, og Børn- og Ungeudvalget har modtaget en mail med resultaterne på børn- og ungeområdet. På mødet i Børn- og Ungeudvalget den 31/10 2017 orienteres uddybende om de overordnede tendenser og resultater på børn- og ungeområdet.

Punkt 5: Aktuelle sager

00.22.04-A00-2-16

Resume

- Orientering fra Kontaktudvalg og Ungdomsskolebestyrelser.
- Orientering om forvaltningens anvendelse af bo- og opholdssteder, som er tilknyttet Tvind.